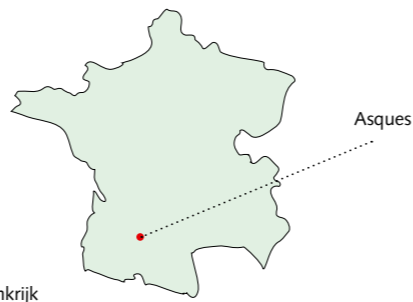

Na haar dubbele nationale zege bij de blondkoeien groeide Jirensdochter Rirène uit tot de mascotte van Patrick Sazy uit Asques. Jarenlange selectie op maat en gewicht leverde meerdere fokkerijsuccessen. Fokkoeien van 1200 kilogram zijn er nu meer regel dan uitzondering.

Frankrijk

Patrick Sazy: 'De consument wil gewoon geen reuzentrecote op zijn bord'

zo ontzettend lang, het lijkt wel of er geen einde aan die koe komt.'

Dankzij Jirens

Zeventig fokkoeien en veertig ontvangsters staan op het terrein van de blondfokkerij van Sazy. 'Van Rirène had ik tot voor kort elf drachten', vertelt de fokker over de et-sessies op zijn beste dieren. 'Ik spoel bewust geen pinken of vaarzen, wel koeien. Dieren met veel potentieel, daar durf ik niet op jonge leeftijd mee te knoeien. Ik spoel ze dus pas aan het einde van hun carrière.'

Niet alleen Jirensdochter Rirène krijgt

het potentieel hebben om veel gewicht aan te zetten.'

Sazy houdt een geheel eigen fokkerijlijn aan op zijn bedrijf en maakt rijkelijk gebruik van zelfgefokte stieren. 'Op het niveau van de ki-fokstieren is in mijn ogen te veel naar vroegrijpheid gezocht. Dat staat bijna haaks op mijn fokkerijdoel van maat en gewicht.' Sinds de start van het bedrijf, ruim vijftien jaar geleden, won deze Franse blondeveestapel gemiddeld tweehonderd kilo aan karkasgewicht. 'Maar ook dat laatste moet je beperken. Ik kan niet op de grootste dieren en het zwaar-

Rirène (v. Jirens), uithangbord van de blondeveestapel bij Sazy

Opkijken naar Rirène

Patrick Sazy: 'Ik kan niet op de grootste dieren en het zwaarste vee blijven selecteren'

Met de kop hoog in de lucht geheven staat blondkoe Rirène als een uithangbord voor het bedrijf van Patrick Sazy in het Franse Asques. De regio Midi-Pyreneëën is net geteisterd door onweer waarop de blondfokker de uitloop van de stal van een dik pak zaagsel voorzag. Sazy beschouwt Rirène (v. Jirens) als een echte koningin en verzorgt de fokkoe ook als zodanig. Ze staat letterlijk en figuurlijk vooraan op het bedrijf, zeker nu ze haar nationale titel op de recente blondeshow in Vieux Boucau opnieuw verlengde. 'Rirène is

zoveel lof toegezwaaid. Sazy prijst in het algemeen de gewichtige fokkerij en nakomelingen van fokstier Jirens, dochter Radine in het bijzonder. 'Zij is bijna nog indrukwekkender dan Rirène.' Op volwassen leeftijd en klaargezet voor de show woog ze 1284 kilo. Fokkoe Orkidee, eveneens van Jirens, deed er nog een schepje bovenop en liet de balans al doorslaan naar 1302 kilo. 'Dergelijke hoge gewichten zijn niet echt het doel van het bedrijf, maar het is mooi meegenomen. Het bewijst toch dat – ondanks de showfokkerij – mijn dieren

ste vee blijven selecteren. Een grossier of slager krijgt dat nog amper verkocht. De consument wil nu eenmaal geen reuzentrecote op zijn bord.'

Kleur in het vee

'Het foktype met voldoende vleesachtergrond', zo luidt het beknopt omschreven fokdoel bij Patrick Sazy. 'Ik wil voldoende type, voldoende finesse én de juiste haarkleur.' De kleur van het haarkleed is één van de belangrijkste stokpaardjes van deze fokker. 'Kijk,' wijst hij in de richting van Rirène, 'dat

is wat zo mooi is deze tijd van het jaar. Zie je dat vlekkenpatroon? Het is alsof de kleur op haar flanken niet egaal maar in wolken is aangebracht.' Sazy gaat dieper op het onderwerp in. 'Het blonde d'Aquitainevee is het resultaat van kruising van drie rassen met verschillende bruintinten tot gevolg. In de winter kleurt het vee rood, in de zomer meer bleek. Ik wil dieren die elk moment van het jaar van kleur veranderen. Dat zijn doorgaans de echte, zeg maar de beste fokkoeien.'

Naast de kleur vindt Sazy ook de ruimte

in het bekken van groot belang. 'Ik help liever niet bij kalvingen', geeft hij grif toe. Onder meer de afstand van de eigen woning tot de locatie van het bedrijf komt ter sprake. 'Ik sta er alleen voor in deze fokkerij en laat de zeventig raszuivere koeien het liefst zoveel mogelijk alleen kalven. Daarom is selectie op een lang, breed en hellend bekken van levensbelang.'

Bij de ontvangsters, bijna allemaal producten van het Normandische ras, komt er vaak wel een keizersnede aan te pas. 'In het verleden probeerden we soms om het dier natuurlijk te laten kalven', zegt Sazy. Van de 23 meest recente kalvingen liet de fokker 16 keer een keizersnede toepassen. 'Van natuurlijke kalvingen stappen we definitief af. We twijfelen nu niet langer om het kalf met een keizersnede te verlossen. We nemen liever geen risico, misschien draagt de ontvangster wel een toekomstige kampioene.'

Het beste bloed verenigd

Het gebruik van talrijke, zelfgefokte stieren vernauwde de bloedvoering van deze blondestapel. 'Tot nu toe leverde dat geen problemen op', beklemtoont Sazy. De combinatie van Valdo, een Ronaldozoon op fokmoeder Javanaise, met halfzus Rirène is een extreem voorbeeld. 'Zoiets ga ik niet systematisch

doen, maar voor een keer kan dat wel. Zo probeer ik het beste bloed van twee kanten weer samen te brengen.' Naast ontzettend veel eigen genetica, zoekt Sazy uitdagingen op door de fokkerij met oude stieren. Baricaud is daar een belangrijk voorbeeld van. 'Met dat oude bloed probeer ik uniek materiaal te fokken. Bovendien krijg ik er zo weer wat extra rusticiteit in.' Dankzij dergelijke unieke combinaties is de belangstelling voor stieren verder verruimd. 'Daarom kalven de koeien het hele jaar door. De vraag naar stieren voor particulier gebruik komt ook het jaar rond.' Meteen komt een ander belangrijk probleem op het bedrijf ter sprake. 'Het wordt steeds moeilijker om de juiste koppeling te vinden', kaart de blondfokker het tekort aan superieure mannelijke vererfers aan. In vrouwelijke lijn loopt de fokker ook tegen steeds meer moeilijkheden aan. 'Het is elk jaar lastiger om de slechtste vaars te vinden. Toch blijf ik er streng in en hou ik slechts enkele vaarzen aan.' Sazy klinkt vastberaden: 'We willen nog vooruit en dat kan alleen door goed selecteren, ook in vrouwelijke lijn.'

Annelies Debergh

